

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ του ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδοτήσεως 165/2018

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Α'

Συνεδρίαση της 2^{ας} Οκτωβρίου 2018

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Δήμητρα Κεφάλαι, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Παναγιώτα - Ελευθερία Δασκαλέα – Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια: Ελένη Κωστάντη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΚΠ 0009692 ΕΞ 2018/5-6-2018 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, Γενική Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών, Δ/ση Κοινωφελών Περιουσιών, Τμήμα Α'.

Ερώτημα: Ερωτάται αν, 1) νομιμοποιείται το Διοικητικό Συμβούλιο ανώνυμης εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανήκε 100% στους θανόντες, διαθέτες περιουσίας υπέρ κοινωφελούς σκοπού, και συγκεκριμένα για τη σύσταση ιδρύματος, το οποίο μέχρι σήμερα δεν έχει συσταθεί, να αξιοποιήσει ακίνητο ιδιοκτησίας της εταιρείας με μακροχρόνια μίσθωση, 2) για την αξιοποίηση του ανωτέρω ακινήτου με μακροχρόνια μίσθωση, απαιτείται

άδεια του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ως ασκούντος την εποπτεία εκκαθάρισης κατά το ν.4182/2013, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 4 του ν. 4182/2013, περί ουσιώδους ανακατασκευής ακινήτου έναντι μακροχρόνιας μίσθωσης, 3) είναι επιτρεπτό η εκτελέστρια της διαθήκης, υπό την ιδιότητά της αυτή, να οριστεί Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ανωτέρω εταιρείας.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσης Υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με τις υπ' αριθ. 9149/09.11.2004 και 9150/09.11.2004 δημόσιες διαθήκες των Βασιλείου και Παρασκευής Τραταρού καταλείπεται κινητή και ακίνητη περιουσία προς σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία «ΙΔΡΥΜΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΤΡΑΤΑΡΟΥ» με σκοπό την χορήγηση υποτροφιών, χρηματικών βοηθημάτων, την ενίσχυση του γηροκομείου στη Μύρινα της νήσου Λήμνου κλπ.

Μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων που καταλείφθηκαν είναι, κατά το διδόμενο ιστορικό, και το σύνολο των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.» ιδιοκτησίας της οποίας είναι το ξενοδοχείο με την επωνυμία «ΑΚΤΗ ΚΑΣΤΡΟΥ» στη Μύρινα της Λήμνου.

2. Ειδικότερα, στην υπ' αριθ. 9149/09.11.2004 δημόσια διαθήκη του Βασιλείου Τραταρού, ο οποίος απεβίωσε στις 11/6/2007, αναφέρεται μεταξύ άλλων «...Ανακαλώ με την παρούσα κάθε άλλη προγενέστερη, παντός τύπου, διαθήκη μου και εγκαθιστώ κληρονόμους μου την σύζυγό μου Παρασκευή Τραταρού το γένος Χαραλάμπους Αποστολοπούλου και το Ίδρυμα που συνιστώ με την παρούσα διαθήκη μου και που θα λειτουργήσει μετά τον θάνατό μου και τον θάνατο της συζύγου μου Παρασκευής σύμφωνα με τα όσα παρακάτω αναλυτικά θα ορίσω. Στην σύζυγό μου Παρασκευή Τραταρού θα περιέλθουν μετά τον θάνατό μου 1) Το σύνολο των μετοχών μου που έχω στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Τουριστοτεχνική Α.Ε.» και που αντιπροσωπεύουν και τίτλους ιδιοκτησίας του Ξενοδοχείου «ΑΚΤΗ ΚΑΣΤΡΟ»

και του κτιρίου ενοικιαζομένων δωματίων «ΚΑΣΤΡΟ» που βρίσκονται στην Μύρινα Λήμνου. Οι μετοχές αυτές θα παραμείνουν στα χέρια της μέχρι το θάνατό της και μετά το θάνατό της θα περιέλθουν στο Ίδρυμα που συνιστώ με την παρούσα. Οποιαδήποτε διάθεση των μετοχών αυτών είτε εν ζωή είτε αιτία θανάτου σε οποιονδήποτε άλλον πλην του Ιδρύματος θα είναι άκυρη. 2) Το δικαίωμα, επικαρπίας εφ' όρου ζωής της των ιδιοκτησιών μου που ευρίσκονται στην επί της οδού Ακαδημίας αριθμός 71-73, στην Αθήνα πολυκατοικίας και 3) κατά πλήρη κυριότητα οποιοδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο, κινητό ή ακίνητο βρεθεί στην κυριότητά μου, κατά τον χρόνο του θανάτου μου, όπως όλα τα κινητά περιουσιακά μου στοιχεία, καταθέσεις σε Τράπεζες, τίτλοι, αξιών και κάθε απαίτησή μου κατά τρίτου, υφισταμένη κατά το χρόνο του θανάτου μου. Με την διαθήκη μου αυτή συνιστώ Ίδρυμα το οποίο θα εδρεύει στην Μύρινα Λήμνου και θα φέρει την επωνυμία «Ίδρυμα Βασιλείου και Παρασκευής Τραταρού». Στο Ίδρυμα θα περιέλθουν τα εξής περιουσιακά στοιχεία: 1) Μετά το θάνατό μου η ψιλή κυριότητα όλων των ακινήτων ιδιοκτησίας μου που βρίσκονται στην επί της οδού Ακαδημίας αριθμός 71-73 στην Αθήνα, πολυκατοικίας, των οποίων η επικαρπία, όπως ανέφερα πιο πάνω θα περιέλθει στη σύζυγό μου Παρασκευή, εφ' όρου ζωής της 2) Μετά τον θάνατο και της συζύγου μου Παρασκευής Τραταρού, θα περιέλθει το σύνολο των μετοχών μου στην ανωτέρω εταιρεία με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.» 3) Μετά τον θάνατο της συζύγου μου Παρασκευής θα περιέρχεται στο συνιστώμενο με την παρούσα Ίδρυμα και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο το οποίο προέρχεται από δική μου ιδιοκτησία και σώζεται κατά τον χρόνο θανάτου της συζύγου μου, και εφ' όσον δεν το έχει η ίδια διαθέσει εν ζωή είτε με διάταξη τελευταίας βουλήσεώς της. Η σύζυγός μου δύναται το ακίνητο που θα περιέλθει σ' αυτήν κατά πλήρη κυριότητα ήτοι το επί της οδού Ευελπίδων αριθμός 5 στην Αθήνα και στον 3^ο όροφο ευρισκόμενο διαμέρισμά μου να το διαθέτει όπως θέλει. Το ανωτέρω Ίδρυμα θα διοικείται από πενταμελή επιτροπή που θα αποτελείται από τους εκάστοτε εν ενεργεία Μητροπολίτη Λήμνου ως Πρόεδρο, Ειρηνοδίκη Λήμνου, Δήμαρχο Μυριναίων, Διευθυντή του Λυκείου Μύρινας Λήμνου και τον Αστυνομικό Διευθυντή του Αστυνομικού Τμήματος ή της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μύρινας, αυτών δε κλυομένων ή αδυνατούντων, από τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Σκοπός του Ιδρύματος είναι όπως από το ήμισυ των καθαρών εισοδημάτων του 1) Να χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες σε αποφοίτους αριστούχους μαθητές των Λυκείων της Μύρινας και του Αγίου Ευστρατίου, καταγόμενους από τη Λήμνο ή τον Άγιο Ευστράτιο, για ανώτατες

σπουδές, με τον απαραίτητο όμως όρο, ότι αυτοί που θα λάβουν τις υποτροφίες έχουν την υποχρέωση να επιστρέψουν και να εργασθούν για μια πενταετία στον τόπο της καταγωγής τους, ήτοι στη Λήμνο ή τον Άγιο Ευστράτιο. 2) Να χορηγούνται υποτροφίες για μετεκπαίδευση στην Ελλάδα ή το Εξωτερικό, αποκλειστικά και μόνο για αποφοίτους της Ιατρικής Σχολής. Επίσης με την υποχρέωση, μετά το πέρας των σπουδών τους, ή της μετεκπαίδευσής τους να εγκατασταθούν και εργασθούν τουλάχιστον για μια πενταετία στη Λήμνο ή στον Άγιο Ευστράτιο. 3) Να χορηγείται υπό μορφή βοηθήματος χρηματικό ποσό κατά την κρίση της Διοικούσης Επιτροπής του Ιδρύματος, για επαγγελματικά εξοπλισμό σε επιστήμονες γιατρούς, φαρμακοποιούς, κτηνιάτρους που κατάγονται από τη Λήμνο ή τον Άγιο Ευστράτιο και εγκαθίστανται για την άσκηση του επαγγέλματός τους στην Λήμνο ή τον Άγιο Ευστράτιο. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε από τους παραπάνω, δηλαδή σπουδαστής, μετεκπαιδευθείς ή ευεργετηθείς καθ' οιονδήποτε από τους παραπάνω τρόπους, από το παραπάνω Ίδρυμα, δεν τηρήσει τον όρο αυτό, δηλαδή δεν εργασθεί στην Λήμνο ή τον Άγιο Ευστράτιο, όπως ανωτέρω αναφέρεται, τότε θα υποχρεούται, ευθύς ως προκύψει ή ένδειξη ότι δεν προτίθεται να εκπληρώσει την υποχρέωσή του αυτή, να επιστρέψει παν όπi έχει λάβει ως υποτροφία ή βοήθημα, στο Ίδρυμα και μάλιστα εντόκως χωρίς να αποκλείεται στο Ίδρυμα η δυνατότητα να ζητήσει από τον ευεργετηθέντα και αρνούμενο να εργασθεί στην Λήμνο ή τον Άγιο Ευστράτιο και αποζημίωση για οποιαδήποτε ζημία ήθελε υποστεί εκ της διαθέσεως των χρημάτων του για τις σπουδές του αρνούμενου. Επίσης το Ίδρυμα θα χορηγεί από το ποσό αυτό, στο τέλος εκάστου έτους, έναν επί πλεόν μισθό, σε καθέναν από τους υπαλλήλους που θα εργάζονται στα ξενοδοχεία της εταιρείας στην Μύρινα, η οποία εταιρεία, όπως προαναφέρθηκε θα περιέλθει στο συνιστώμενο δια της παρούσης Ίδρυμα. Επίσης από το ίδιο αυτό ποσό υποχρεούται να χορηγήσει μηνιαίο επίδομα εκ πεντακοσίων (500) ευρώ, αυξανόμενο ετησίως κατά δέκα τοις εκατό (10%) και για μια δεκαετία (10 έτη), αφ' ότου αρχίσει να εισπράττει εισοδήματα από τα ανωτέρω εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία, στον ανιψιό μου Σταμάτιο Σιαγκούνη και εφ' όσον είναι εν ζωή. Το υπόλοιπο ήμισυ των ετησίων εισοδημάτων του Ιδρύματος, θα διατίθενται στο Γηροκομείο που λειτουργεί σήμερα στην Μύρινα Λήμνου, για τις ανάγκες αυτού και κατά προτεραιότητα για την περίθαλψη των απόρων γερόντων. Ρητά απαγορεύεται στο Ίδρυμα η εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων που καταλείπονται με την παρούσα διαθήκη.... Σε περίπτωση προαποβιώσεως της συζύγου μου Παρασκευής ή συναποβιώσεως με την σύζυγό μου, θα

περιέρχονται στο Ίδρυμα, κατά πλήρη κυριότητα, τόσο οι μετοχές μου στην κατά τα άνω εταιρεία «ΤΟΥΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ.» όσο και όλη η υπόλοιπη κινητή και ακίνητη περιουσία μου, από οποιαδήποτε στοιχεία αποτελούμενη. Επιθυμία μου είναι όπως το Ίδρυμα συνεχίσει την ανάθεση της λειτουργίας του Ξενοδοχείου εις τον μέχρι σήμερα Διευθυντή του Ξενοδοχείου Χαράλαμπον Χιώτην, ο οποίος από εικοσαετίας και πλέον εργάζεται επιτυχώς σε αυτό και γνωρίζει τις λεπτομέρειες και τις ιδιαιτερότητες της λειτουργίας του Ξενοδοχείου ως και τα στοιχεία και τις απαιτήσεις των πελατών. Εκτελεστή της διαθήκης μου ορίζω τον κατά τον χρόνο του θανάτου μου Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Λήμνου. Τους λοιπούς συγγενείς μου δεν τους παρέλειψα διότι τους λησμόνησα, αλλά διότι επιθυμία μου διακαής ήταν και είναι η σύσταση του άνω ιδρύματος και η οικονομική του ευρωστία ώστε να καταστεί δυνατή η πραγματοποίηση των σκοπών του.»

Η Παρασκευή Τραταρού, η οποία προαπεβίωσε του συζύγου της, στις 3/2/2007, με την υπ' αριθ. 9150/09.11.2004 δημόσια διαθήκη της άφησε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία της στο σύζυγό της Βασίλειο Τραταρό και ειδικότερα το σύνολο των μετοχών της στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.», με τον περιορισμό να μην μπορεί να τις μεταβιβάσει σε κανέναν άλλον παρά μόνο στο Ίδρυμα που θα συσταθεί στην Μύρινα του οποίου η ίδρυση ήταν και δική της επιθυμία.

3. Κατά το χρόνο θανάτου των ανωτέρω διαθετών (2007) η ως άνω εταιρεία και το ξενοδοχείο «ΑΚΤΗ ΚΑΣΤΡΟ» λειτουργούσαν. Εντούτοις μετά τον θάνατό τους, και σε κάθε περίπτωση μετά την ημερομηνία λήξης της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η ορισθείσα με την υπ' αριθ. 1020969/Α0011/17.08.2011 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, εκτελέστρια δικηγόρος Σ.Ε., δεν προχώρησε στην εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου στην εταιρεία οπότε και σταμάτησε η λειτουργία του ξενοδοχείου.

4. Όπως επισημαίνει η ερωτώσα Υπηρεσία, η εποπτεία επί της εκκαθαρίσεως της κληρονομίας των Βασιλείου και Παρασκευής Τραταρού υπάγεται στην αρμοδιότητα του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3^ο του άρθρου 2 του ν. 4182/2013 (Α' 187), σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 28 και 28α του ν.4325/2015 (Α' 47) όπως ισχύουν μετά τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 4368/2016 (Α' 21) και την υπ' αριθμ. πρωτ. 14192 /15-5-2017 απόφαση

του Υπουργού Εσωτερικών, περί διορισμού Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου (ΥΟΟΔ' 250).

5. Περαιτέρω, από τα συνημμένα στο ερώτημα έγγραφα προκύπτει ότι η εκτελέστρια συγκάλεσε γενική συνέλευση της ΑΕ στις 22-02-2018 προκειμένου να προβεί στην αξιοποίηση του ανωτέρω ξενοδοχείου. Ειδικότερα από το υπ' αριθ. πρωτ. 11148537/08.03.2018 έγγραφο του Επιμελητηρίου Λέσβου/Τμήμα Μητρώου /Υπηρεσία ΓΕΜΗ προκύπτει ότι στις 08/03/2018 καταχωρήθηκαν στο ΓΕΜΗ τα κάτωθι στοιχεία: α) Η από 22/02/2018 απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας «ΤΟΥΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.» σύμφωνα με την οποία εκλέχθηκε νέο Διοικητικό Συμβούλιο αυτής και β) το από 24/02/2018 πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου της ως άνω εταιρείας σύμφωνα με το οποίο το τριμελές Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέχθηκε από την ανωτέρω γενική συνέλευση συγκροτήθηκε σε σώμα και Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος τοποθετήθηκε η Σ.Ε. (εκτελέστρια των διαθηκών).

6. Ακολούθως το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας κατά τη συνεδρίαση της 26/02/2018 αποφάσισε την μακροχρόνια μίσθωση του ξενοδοχείου ως επωφελέστερο τρόπο αξιοποίησης αυτού και την ταυτόχρονη υποβολή αιτήματος προς την αρμόδια αρχή (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου) προκειμένου να εγκρίνει την έναρξη της διαδικασίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ.4 του ν.4182/2013. Όπως προκύπτει από το από 26-2-2018 πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου η μακροχρόνια μίσθωση κρίθηκε επωφελέστερη με το σκεπτικό ότι το ακίνητο παραμένει ανεκμετάλλετο για μεγάλο χρονικό διάστημα με αποτέλεσμα η εταιρεία και κατ' επέκταση η κληρονομιαία περιουσία να στερείται εσόδων, η δε ανακατασκευή και εκμίσθωσή του θα αποφέρει σημαντικά έσοδα, ώστε να δύναται στο μέλλον να εκτελέσει το υπό σύσταση ίδρυμα απρόσκοπτα τους σκοπούς του και επιπλέον διότι το εν λόγω ακίνητο έχει υποστεί, λόγω αχρησίας, σημαντικές φθορές με αποτέλεσμα να χρήζει ουσιώδους ανακατασκευής (τελευταίο έτος λειτουργίας 2011).

7. Το αίτημα για επωφελέστερη αξιοποίηση του ξενοδοχείου κατά τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ.4 του ν. 4182/2013 είχε ήδη υποβληθεί από την εκτελέστρια στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου στις 08/09/2017, ήτοι πριν την επαναδραστηριοποίηση της εταιρείας. Το εν λόγω θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 5 του ν. 4182/2013, εισήχθη προς συζήτηση στο Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου κατά την 2^η

συνεδρίαση αυτού, στις 16-10-2017, κατά την οποία τα μέλη του γνωμοδότησαν ομόφωνα υπέρ της παραπομπής του θέματος, κατ' άρθρο 7 περ. δ' του ιδίου ως άνω νόμου, στο Κεντρικό Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών, ως θέμα γενικότερης σημασίας, που χρήζει ερμηνείας, προκειμένου να υπάρξει ενιαία αντιμετώπιση για το εάν η διάταξη του άρθρου 42 παρ. 4 του ιδίου ως άνω νόμου, (περί ουσιώδους ανακατασκευής ακινήτου έναντι μακροχρόνιας μίσθωσης, έως πενήντα έτη) εφαρμόζεται και στην περίπτωση ακινήτου που ανήκει σε ανώνυμη εταιρεία, μετοχές της οποίας έχουν καταλειφθεί με διαθήκη υπέρ κοινοφελούς ιδρύματος που δεν έχει ακόμα συσταθεί.

8. Στην συνέχεια το ανωτέρω θέμα εισήχθη στο Κεντρικό Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών, όπου κατά την 129η συνεδρίαση αυτού, στις 9-5-2018, το Συμβούλιο γνωμοδότησε ομόφωνα υπέρ της υποβολής σχετικού ερωτήματος επί του θέματος στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Κατόπιν των ανωτέρω η ερωτώσα Υπηρεσία υπέβαλε το υπό κρίση ερώτημα.

9. Από συμπληρωματικά στοιχεία που απεστάλησαν με το υπ' αριθ. πρωτ. ΔΚΠ Α 0012650 ΕΞ 2018/23-7-2018, έγγραφο της Δ/νσης Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών και τα υπ' αριθ. 46544/8-8-2018 και οικ.56389/21-9-2018 έγγραφα της Δ/νσης Κοινοφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου προέκυψαν και τα ακόλουθα :

α) Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ» συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 7693/8-1-1972 πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Πέτρου Θεοδώρου Σταυροπούλου, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 7696/13-1-1971 πράξη του ιδίου και εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 7693/13-1-1972 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας η οποία δημοσιεύθηκε μαζί με το καταστατικό της ΑΕ στο φύλλο 34/18-1-1971 του Δελτίου Α.Ε. και ΕΠΕ της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (αριθ. Μητρώου Α.Ε. 12467/82/Β/86/7). Οι αρχικοί ιδρυτές – μέτοχοι της εταιρείας ήταν έξι (6) μεταξύ αυτών και οι διαθέτες Βασίλειος Τραταρός και Παρασκευή συζ. Β. Τραταρού. Σκοπός της εταιρείας, σύμφωνα με το καταστατικό της, είναι, μεταξύ άλλων, η εκμετάλλευση τουριστικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ιδίως δε η ανοικοδόμηση τουριστικής μονάδας στη Μύρινα Λήμνου και η

εκμετάλλευση αυτής (άρθρο 2). Έδρα αυτής αρχικά ορίστηκε η Αθήνα (άρθρο 3), εν συνεχεία δε κατόπιν τροποποίησης του καταστατικού, έδρα της εταιρείας ορίστηκε η Μύρινα Λήμνου. Η διάρκεια της εταιρείας ορίστηκε τριακονταετής (άρθρο 4) και εν συνεχεία παρατάθηκε για 50 χρόνια, μέχρι τις 17-1-2052 (ΤΑΕ-ΕΠΕ 533/22-1-2002). Το κεφάλαιο της εταιρείας αρχικά ορίστηκε σε 5.000.000 δρχ. διαιρούμενο σε 5.000 μετοχές των 1.000 δρχ. έκαστη, το οποίο κατεβλήθη από τους μετόχους. Οι μετοχές της εταιρείας ορίστηκαν ανώνυμες «εις τον εκάστοτε κομιστή» (άρθρο 7 καταστατικού). Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας εν συνεχεία διαμορφώθηκε με διαδοχικές αυξήσεις σε 820.000 ευρώ διαιρούμενο σε 8.200 ανώνυμες μετοχές ονομαστικής αξίας 100 ευρώ έκαστη (ΤΑΕ- ΕΠΕ 284/16-1-2003). Όπως δε αποδεικνύεται από την υπ' αριθμ. 19138/27-1-2012 έκθεση απογραφής της συμβολαιογράφου Αθηνών Ευσταθίας Γ. Μυζύθρα, η οποία συντάχθηκε μετά την αποσφράγιση της οικίας του διαθέτη Βασιλείου Τραταρού, δυνάμει της υπ' αριθμ. 19/11-1-2012 αποφάσεως του Ειρηνοδικείου Αθηνών, στην οικία του διαθέτη βρέθηκαν μεταξύ άλλων 82 τίτλοι των 100 ανωνύμων μετοχών της εταιρείας, ήτοι το σύνολο των μετοχών αυτής. Οι τίτλοι παραδόθηκαν στην εκτελέστρια στα πλαίσια των καθηκόντων της και τους κατέχει για λογαριασμό της κοινωφελούς περιουσίας.

β) Σύμφωνα με το άρθρο 11 του καταστατικού της, η εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο απαρτιζόμενο από 3 έως 7 μέλη που εκλέγει η γενική συνέλευση των μετόχων και μη μετόχων, η θητεία του οποίου αρχικά ήταν διετής και κατόπιν τροποποίησης ορίστηκε πενταετής (ΤΑΕ-ΕΠΕ 3915/9-11-1981). Κατά τα οριζόμενα δε στο άρθρο 15 του καταστατικού το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά την διοίκηση της εταιρείας, την διαχείριση της περιουσίας της και εν γένει την επιδίωξη των σκοπών της, πλην εκείνων για τα οποία, κατά το καταστατικό, αρμόδια να αποφασίζει είναι η Γενική Συνέλευση. Ρητά δε ορίζεται στο ανωτέρω άρθρο 15 (περίπτωση η') ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αγοράζει και πωλεί για λογαριασμό της εταιρείας τα απαραίτητα ακίνητα ή κινητά και να μισθώνει ή εκμισθώνει αυτά.

γ) Η ως άνω ανώνυμη εταιρεία με τα υπ' αριθ. 7817/28-1-1972, 7.822/31-1-1972 και 8254/20-3-1972 συμβόλαια του Συμβολαιογράφου Αθηνών Πέτρου Θεοδώρου Σταυροπούλου και το υπ' αριθ. 11.911/28-7-1972 του Συμβολαιογράφου Λήμνου Χαραλάμπους Δημητρίου Βαρίτση, αγόρασε τέσσερα ακίνητα στην περιοχή Μύρινα Λήμνου επί της οδού Οδυσσέως Παντελίδη (Ρωμεικός Γιαλός), επί των οποίων και ανήγειρε δυνάμει της υπ' αριθμ. 92/με αριθ. πρωτ. 1385/1978 άδειας της Υπηρεσίας Πολεοδομίας της Νομαρχίας Λέσβου το ξενοδοχείο «ΚΑΣΤΡΟ», Β' κατηγορίας, 136 κλινών. Το ανωτέρω ξενοδοχείο το οποίο μέχρι σήμερα παραμένει στην κυριότητα της ως άνω εταιρείας, όπως προκύπτει από το διδόμενο ιστορικό, σταμάτησε να λειτουργεί το 2011, η δε εταιρεία συνέχισε να λειτουργεί και μέχρι σήμερα δεν έχει διαλυθεί.

10. Όσον αφορά τη διαδικασία έγκρισης του υπό σύσταση ιδρύματος, τα συναρμόδια εκ του σκοπού Υπουργεία έχουν διατυπώσει τις απόψεις τους σχετικά με τη σύστασή του, όμως η διαδικασία για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος σύστασης και κύρωσης του οργανισμού του δεν έχει ξεκινήσει ακόμα δεδομένου ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση της περιουσίας και δεν έχει εγκριθεί η λογοδοσία της εκτελέστριας. Από την υποβληθείσα από 7-9-2018 οριστική λογοδοσία που υπέβαλε η εκτελέστρια στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου προκύπτει ότι στην κληρονομαία περιουσία πέραν του συνόλου των μετοχών της ανωνύμου εταιρείας «Τουριστοτεχνική ΑΕ» ανήκουν ορισμένα ακίνητα που βρίσκονται στην Αθήνα και μεγάλα χρηματικά ποσά κατατεθειμένα σε προθεσμιακές καταθέσεις σε εγχώριες τράπεζες.

Νομοθετικό πλαίσιο

11. Στο άρθρο 109 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής: *«1. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή του περιεχομένου ή των όρων της διαθήκης, κωδικέλλου ή δωρεάς, ως προς τις διατάξεις τους υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ κοινωφελούς σκοπού. 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επωφελέστερη αξιοποίηση ή διάθεση, για τον ίδιο ή άλλο κοινωφελή σκοπό, εκείνου που καταλείφθηκε ή δωρήθηκε, στην περιοχή που καθόρισε ο*

δωρητής ή ο διαθέτης ή στην ευρύτερη της περιφέρειας, όταν βεβαιωθεί ότι η θέληση του διαθέτη ή του δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιονδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου της, καθώς και αν μπορεί να ικανοποιηθεί πληρέστερα με τη μεταβολή της εκμετάλλευσης, όπως ο νόμος ορίζει...».

12. Επίσης, στα άρθρα 108, 109, 110, 112 και 114, 2017, 2019, 2020 του ΑΚ ορίζεται ότι: **108** «Αν με ιδρυτική πράξη μια περιουσία ορίστηκε για να εξυπηρετηθεί ορισμένος σκοπός, το ίδρυμα αποκτά προσωπικότητα με διάταγμα που εγκρίνει τη σύστασή του». **109** «Η ιδρυτική πράξη γίνεται είτε με δικαιοπραξία εν ζωή είτε με διάταξη τελευταίας βούλησης. Η δικαιοπραξία εν ζωή απαιτείται να γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο». **110** «Στην ιδρυτική πράξη πρέπει να καθορίζεται ο σκοπός του ιδρύματος, η περιουσία που αφιερώνεται και ο οργανισμός του. Το διάταγμα που εγκρίνει το ίδρυμα μπορεί να ορίσει ή να συμπληρώσει ή να τροποποιήσει τον οργανισμό, με τον όρο ότι η θέληση του ιδρυτή θα παραμείνει σεβαστή. Η συμπλήρωση ή η τροποποίηση μπορεί να γίνει με τους ίδιους όρους και με μεταγενέστερο διάταγμα με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 119». **112** «Η αρμόδια αρχή προκαλεί αυτεπαγγέλτως την έγκριση του ιδρύματος». **114** «Ίδρυμα που συνιστάται μετά το θάνατο του ιδρυτή θεωρείται ότι υφίσταται κατά το χρόνο του θανάτου του ως προς την περιουσία που έχει ταχθεί υπέρ του ιδρύματος». **2017** «Ο διαθέτης μπορεί να ορίσει στη διαθήκη εκτελεστές ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα...». **2019** «Το λειτούργημα του εκτελεστή αρχίζει από την αποδοχή του. Η αποδοχή και η αποποίηση γίνονται με δήλωση στο γραμματέα του δικαστηρίου της κληρονομίας, ο οποίος συντάσσει τη σχετική έκθεση...». **2020** «Έργο του εκτελεστή είναι η εκτέλεση των διατάξεων της διαθήκης. Ο εκτελεστής έχει δικαίωμα να επιχειρήσει κάθε πράξη την οποία ρητά επέτρεψε ο διαθέτης ή είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των διατάξεών του. Με τους ίδιους όρους έχει δικαίωμα να διαχειρίζεται την κληρονομία είτε ολόκληρη είτε κατά ένα μέρος της».

13. Περαιτέρω στα άρθρα **1, 10, 16, 17, 18, 22, 41-42, 50-53 και 82 του ν. 4182/2013** Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών και λοιπές διατάξεις (Α' 185) ορίζονται τα εξής:

1 «Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κώδικα νοούνται ως: 1. «Κοινωφελής περιουσία»: το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που διατίθενται με κληρονομιά, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή για κοινωφελή σκοπό. Ως «κοινωφελής περιουσία» νοείται επίσης και το νομικό πρόσωπο που τα διαχειρίζεται και εκπροσωπεί, εφόσον υπάρχει. Οι όροι «κοινωφελής περιουσία», «περιουσία» και «εθνικό κληροδότημα» ταυτίζονται....». **10** «1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών αξιοποιούνται κατά τον τρόπο που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής. Απαγορεύεται η μεταβολή τόσο των παραπάνω κοινωφελών σκοπών όσο και του τρόπου διαχείρισης της περιουσίας, καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησής της...». **16** «1. Στο Υπουργείο Οικονομικών καταρτίζεται και τηρείται Μητρώο φυσικών και νομικών προσώπων, από το οποίο επιλέγονται με κλήρωση που διενεργεί η αρμόδια αρχή, τα πρόσωπα που διορίζονται από αυτήν ως εκκαθαριστές κοινωφελών περιουσιών και οι εκτελεστές διαθηκών, όταν δεν ορίζονται από τη συστατική πράξη ή παρίσταται ανάγκη αντικατάστασης των οριζομένων καθώς και οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών. ... 2. Στο Μητρώο εγγράφονται, με αίτησή τους και εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπο τους τα κωλύματα της παραγράφου 1 του άρθρου 18: α) δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, λογιστές και φοροτεχνικοί, πτυχιούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή ισότιμων αναγνωρισμένων της αλλοδαπής, με πενταετή τουλάχιστον εμπειρία ...». **17** «1. ... 8. Ο εκκαθαριστής, ο εκτελεστής και ο διοικητής του ιδρύματος θεωρείται ότι ασκούν, μετά την αποδοχή του διορισμού τους, δημόσιο λειτουργήμα και υπάγονται ως προς την άσκησή του στην εποπτεία και τον έλεγχο της αρμόδιας αρχής». **18** «1. Δεν διορίζονται εκκαθαριστές περιουσιών ή εκτελεστές διαθηκών ή διοικητές ιδρυμάτων: α) οι ανήλικοι, β) όσοι τελούν υπό δικαστική συμπαράσταση, πλήρη ή μερική που εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων τους, γ) όσοι έχουν πτωχεύσει και δεν έχουν αποκατασταθεί «,καθώς και όσοι έχουν τεθεί σε αναγκαστική διαχείριση ή

εκκαθάριση» και δ) όσοι έχουν καταδικαστεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών. 2. Οι εκκαθαριστές, εκτελεστές διαθηκών ή διοικητές ιδρυμάτων εκπίπτουν αυτοδικαίως από το λειτούργημά τους αν κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους ανακύψει κώλυμα εκ των αναφερομένων στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 1 ή αν καταδικασθούν τελεσίδικα σε οποιαδήποτε ποινή για αξιόποινη πράξη που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων τους». **22** «...3. Στις ενέργειες εκκαθάρισης περιλαμβάνονται, ιδίως, η περιέλευση των πραγμάτων της περιουσίας στην κατοχή του εκκαθαριστή, η λήψη μέτρων για τη διατήρηση ή συντήρηση των στοιχείων της, η είσπραξη απαιτήσεων και η πληρωμή χρεών ή βαρών της περιουσίας, η εκποίηση κινητών και ακινήτων, η εκμίσθωση κινητών ή ακινήτων και η σύναψη συμβάσεων εφόσον δεν αντιβαίνουν στο σκοπό ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας, η δικαστική εκπροσώπηση, ο συμβιβασμός και κάθε άλλη πράξη σχετική με την εξακρίβωση των στοιχείων της περιουσίας και τα δικαιώματα ή τις απαιτήσεις επ' αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα. ... 4. Οι διατάξεις των άρθρων 1914,1916,1917,1920 και 1921 του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται συμπληρωματικά για τους εκκαθαριστές περιουσιών του παρόντος κώδικα». **41** «1. Ο εκτελεστής διαθήκης υποχρεούται, ύστερα από εγκριτική απόφαση της αρμόδιας αρχής, και εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη, να παραδώσει στον κληρονόμο κάθε στοιχείο της κληρονομίας που ανήκει στην κληρονομική του μερίδα, εφόσον δεν δυσχεραίνεται το έργο της εκκαθάρισης. εφαρμοζομένων αναλόγως, σε περίπτωση συγκυριότητας, των διατάξεων του άρθρου 29. ... 2. Δεν επιτρέπεται η διάθεση στοιχείου της κληρονομίας που υπάγεται στη διαχείριση του εκτελεστή εκ μέρους του κληρονόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη. Κατ' εξαίρεση μπορεί να επιτραπεί η διάθεση, με έγκριση της αρμόδιας αρχής, αν το στοιχείο ανήκει καταφανώς στον κληρονόμο. 3. Μετά τη λήξη της εκκαθάρισης ο εκτελεστής διανέμει την κληρονομία σύμφωνα με τη διαθήκη, με έγκριση της αρμόδιας αρχής. ...».

42 «1. Κατά την εκκαθάριση της περιουσίας ο εκτελεστής διενεργεί πράξεις που προσιδιάζουν στο σκοπό της εκκαθάρισης, όπως την απογραφή της

περιουσίας, τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, την είσπραξη απαιτήσεων και εισοδημάτων των στοιχείων της κληρονομίας, την υπό όρους εκποίηση ακινήτων, κινητών ή τιμαλφών, την εκμίσθωση κινητών και ακινήτων και εν γένει τη συνομολόγηση συμβάσεων που δεν αντιβαίνουν στο σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας, την πληρωμή χρεών και βαρών της κληρονομίας, τη διάλυση ή συνέχιση εμπορικής ή βιομηχανικής επιχείρησης, το συμβιβασμό και την επένδυση κληρονομικής περιουσίας, καθώς και κάθε άλλη πράξη σχετική με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της περιουσίας. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη, για την ενέργεια των παραπάνω πράξεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 28, κατά παρέκκλιση του άρθρου 2021 Α.Κ.. 2. Η εκποίηση ακινήτων της περιουσίας που κρίνεται αναγκαία για την εκκαθάριση ή την επίτευξη του σκοπού αυτής εγκρίνεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής. Κατά τα λοιπά, για την εκποίηση και εκμίσθωση εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 24. 3. Οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 24 εφαρμόζονται ανάλογα και στις μισθώσεις του άρθρου αυτού. 4. Εφόσον κριθεί, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, που εκδίδεται ύστερα από αίτημα του εκτελεστή, ότι επιβάλλεται η ανοικοδόμηση ή η ουσιώδης ανακατασκευή ακινήτου της περιουσίας για την επωφελέστερη εκμετάλλευσή του, μπορεί να συμφωνηθεί η ανάθεση σε ενδιαφερόμενο, ο οποίος βαρύνεται με τη συνολική ή μερική δαπάνη, έναντι μακροχρόνιας μίσθωσης του ακινήτου. Με τη σύμβαση ορίζεται η διάρκεια της μίσθωσης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πενήντα (50) έτη και η καταβολή, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ή μέρους αυτής, μισθώματος τουλάχιστον επαρκούς για την επίτευξη του σκοπού της περιουσίας. Για την έκδοση της απόφασης της αρμόδιας αρχής απαιτείται η εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης περί του κόστους ανακατασκευής ή ανοικοδόμησης του ακινήτου και της αναγκαίας διάρκειας της μίσθωσης. Εφόσον δεν υφίστανται οι αναγκαίοι για την εκπόνηση της μελέτης πόροι, δημοσιεύεται πρόσκληση σε κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει τεκμηριωμένη πρόταση εκμετάλλευσης του ακινήτου και γνωμοδοτεί για την πιο συμφέρουσα πρόταση το Συμβούλιο. Η ανάθεση της ανοικοδόμησης ή ανακατασκευής γίνεται ύστερα από διαπραγμάτευση του εκτελεστή με τους ενδιαφερόμενους,

που καλούνται με ανοιχτή πρόσκληση η οποία δημοσιοποιείται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής, επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες, και με οποιοδήποτε άλλο μέσο κριθεί κατάλληλο. Η αρμόδια αρχή εγκρίνει το πρακτικό της διαπραγμάτευσης και τη σύναψη της σύμβασης. Το έργο παραλαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση του, ποιοτικά και ποσοτικά, από Επιτροπή Παραλαβής που συγκροτείται από την αρμόδια αρχή, στην οποία μετέχει τεχνικός υπάλληλος της αρχής και εκπρόσωπος του διοικούντος την περιουσία. ...». **50** «1. Περιουσία, η οποία διατίθεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος αποτελεί ίδρυμα που διοικείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στη συστατική πράξη, όταν η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ανατίθεται σε φυσικά πρόσωπα ή σε νομικά πρόσωπα που συνιστώνται με αυτήν...». **51** «1. Για τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος ως ιδιαίτερου νομικού προσώπου εκδίδεται προεδρικό διάταγμα, με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού. Με το διάταγμα εγκρίνεται ο οργανισμός του ιδρύματος, ο οποίος συντάσσεται από τον εκτελεστή ή τους διοικητές του ιδρύματος σύμφωνα με όσα ορίζονται στη συστατική πράξη ή από την αρμόδια αρχή σε περίπτωση που αυτοί αμελούν. Οι προτείνοντες Υπουργοί μπορούν να τροποποιούν το σχέδιο που υποβλήθηκε από τον εκτελεστή ή τους διοικητές, με την τήρηση, πάντα, των όρων της συστατικής πράξης...». **52** «1. Με τον οργανισμό του ιδρύματος ορίζονται η μορφή, η επωνυμία, η διοίκηση και εκπροσώπησή του, η περιουσία, η οικονομική του διαχείριση, τα μέσα και ο τρόπος εκτέλεσης του σκοπού και συμπληρώνονται τυχόν ελλείψεις των όρων της συστατικής πράξης. Αν στον οργανισμό ορίζεται άρτιος αριθμός μελών του διοικητικού συμβουλίου ρυθμίζονται σε αυτόν και τα θέματα λήψης αποφάσεων σε περίπτωση ισοψηφίας. Τροποποιήσεις του οργανισμού εγκρίνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 51...». **53** «1. Περιουσίες του άρθρου 50 εκκαθαρίζονται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 41 και 42 του παρόντος και υπάγονται στην εποπτεία της αρμόδιας αρχής. Με τον οργανισμό μπορεί να καθορίζεται το εύρος της εποπτείας της αρμόδιας αρχής, λαμβάνεται δε υπόψη η προέλευση της περιουσίας...». **82** «1. Όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις του Κώδικα εφαρμόζονται και

στις κοινωφελείς περιουσίες που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του, ανεξάρτητα από τον τρόπο σύστασής τους. ...8. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργούνται: α).... στ) Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αφορά θέματα, που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκεινται στις διατάξεις του. 9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου, κάθε παραπομπή στον α.ν. 2039/1939 ή γενικά στη νομοθεσία περί Εθνικών Κληροδοτημάτων, νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του».

14. Στα άρθρα 18, 22, 32, 34 του ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών (Α' 144), όπως ισχύει, ορίζεται ότι: **18** « 1. Η ανώνυμος εταιρεία εκπροσωπείται επί δικαστηρίου και εξωδίκως υπό του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου, ενεργούντος συλλογικώς. 2. Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό ή από τη γενική συνέλευση, εντός των ορίων που προβλέπονται στο καταστατικό. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη ... 3. Το Καταστατικόν δύναται να ορίση ότι ορισμένος μέτοχος ή μέτοχοι δύνανται να διορίσωσι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ουχί όμως πέραν του ενός τρίτου του προβλεπομένου συνολικού αριθμού αυτών, ορίζον άμα και τας προϋποθέσεις ασκήσεως του δικαιώματος ιδία εξ απόψεως ποσοστού συμμετοχής εις το εταιρικόν κεφάλαιον και δεσμεύσεως των μετοχών. Η άσκησης του δικαιώματος τούτου πρέπει να πραγματοποιήται προ της εκλογής του Διοικητικού Συμβουλίου υπό της Γενικής Συνελεύσεως, περιοριζομένης εν τη περιπτώσει ταύτη εις την εκλογήν των υπολοίπων συμβούλων. Οι ασκήσαντες το ανωτέρω δικαίωμα γνωστοποιούν τον διορισμόν των συμβούλων των εις την εταιρείαν τρεις πλήρεις ημέρας, προ της συνεδριάσεως της γενικής συνελεύσεως και δεν συμμετέχουν εις την εκλογήν του υπολοίπου Συμβουλίου. 4. Οι ούτως οριζόμενοι σύμβουλοι δύνανται ν' ανακληθώσιν οποτεδήποτε από τους έχοντες το δικαίωμα του διορισμού των και να αντικαθίστανται δι' άλλων...». **22** «1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον είναι αρμόδιον ν' αποφασίζη πάσαν πράξιν αφορώσαν εις την διοίκησιν της εταιρείας, εις την διαχείρισιν της περιουσίας αυτής και εις την εν γένει

επιδιώξιν του σκοπού της εταιρείας. Πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν αποδειχθεί ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει...» **32** «...2. Εάν στη συνέλευση παρίσταται ένας μόνο μέτοχος, είναι υποχρεωτική η παρουσία συμβολαιογράφου, ο οποίος προσυπογράφει τα πρακτικά της γενικής συνέλευσης». **34** «1. Η γενική συνέλευσις είναι μόνη αρμοδία να αποφασίζει περί: α) ... β) εκλογής μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας και των ελεγκτών, γ) εγκρίσεως του ισολογισμού της εταιρείας, ... στ) συγχωνεύσεως, παρατάσεως ή διαλύσεως της εταιρείας ...».

15. Τέλος στα **άρθρα 7 και 8 του ν. 4194/2013** Κώδικας Δικηγόρων (Α' 208) ορίζεται ότι :

7 «1. Αποβάλλει αυτοδίκαια την ιδιότητα του δικηγόρου και διαγράφεται από το μητρώο του συλλόγου του οποίου είναι μέλος: α)...β)...γ)... δ) Εκείνος που αποκτά την εμπορική ιδιότητα με βάση τον εμπορικό νόμο ή ασκεί έργα ή καθήκοντα διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου, διοικητή, διαχειριστή ή εκπροσώπου σε οποιαδήποτε κεφαλαιουχική ή προσωπική εμπορική επιχείρηση ή κοινοπραξία (εκτός αν στην τελευταία περίπτωση άλλος ειδικός νόμος ορίζει διαφορετικά). ε)... 2....3...». **8** «Επιτρέπεται στον δικηγόρο, ύστερα από έγγραφη γνωστοποίηση στο δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει: α) ... ζ) Να είναι εκκαθαριστής σε νομικά πρόσωπα ή περιουσίες. θ) Να είναι μέλος ή να ασκεί καθήκοντα διαχειριστή σε αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία.»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

16. Κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 109 του Συντάγματος και δη της παραγράφου 1 τούτου, η δι' αυτών προβλεπόμενη αυξημένη προστασία και κατοχύρωση της θελήσεως των διαθετών και δωρητών, ως προς τις υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελούς σκοπού διατάξεις (δηλ. των υπέρ αυτών καταλειπομένων περιουσιών), δεν αφορά μόνο στον οριζόμενο με τη διαθήκη ή δωρεά σκοπό, εφόσον ρητώς δεν επιτρέπεται η μεταβολή του πιο πάνω περιεχομένου ή όρου αυτών, αλλά επεκτείνεται και στον τρόπο

διαχειρίσεως της περιουσίας που έχει διατεθεί ή δωρηθεί, εφόσον οι ορισμοί αυτοί, μαζί με τον παραπάνω σκοπό, αποτελούν ουσιώδες μέρος του περιεχομένου και των όρων της διαθήκης ή δωρεάς (ΟΛΑΠ 8/1994 ΕΛΛΔνη 1994. 1254, ΣΤΕ 3921/2011, ΣΤΕ 1354/2000, ΣΤΕ 112/1983 ΝοΒ 31. 1259, ΣΤΕ 1324/82, ΓνμΟΛΝΣΚ 250/2005, ΓνμΝΣΚ 206/2014 κ.α.). Μάλιστα, η ανωτέρω συνταγματική προστασία περιλαμβάνει και τα της διοικήσεως του τυχόν συνιστώμενου ιδρύματος έτσι ώστε να αποκλείονται επεμβάσεις του Κράτους, οι οποίες μεταβάλλουν τον σκοπό ή τον τρόπο εκπληρώσεώς του, που ορίστηκαν από τους διαθέτες ή τους δωρητές (ΓνμΟΛΝΣΚ 250/2005, ΓνμΝΣΚ 18/2015, 206/2014, ΣΤΕ 3636/1999, ΣΤΕ 1718/1990, ΣΤΕ 508/1987, ΣΤΕ 400/1986, ΣΤΕ 1689/1962 κ.α.). Κατά την έννοια δε αυτή, έχει κριθεί ότι η εν λόγω συνταγματική διάταξη, που απευθύνεται κυρίως στο νομοθέτη, αποβλέπει στην προστασία και κατοχύρωση της θελήσεως του διαθέτη και δωρητή έναντι αντιθέτου περιεχομένου πράξεων της Πολιτείας ακόμη και αυτών που έχουν νομοθετικό περιεχόμενο, λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν η μεταβολή σκοπού όχι μόνο με διατάγματα αλλά ούτε και με νόμο (ΟΛΑΠ 1241/1979 ΝοΒ 28. 729, ΑΠ 656/2006, ΑΠ 1547/ 2010, ΓνμΔΝΣΚ 2/2002, 149/2012 κ.α.).

17. Επίσης, από τις συνδυασμένες, (εκτιθέμενες υπ' αριθ. 12) διατάξεις του ΑΚ (ήτοι, τα άρθρα 108, 109, 112 και 114) σαφώς προκύπτει ότι το, δια διαθήκης συνιστώμενο, αυτοτελές κοινωφελές ίδρυμα αποκτά νομική προσωπικότητα από και με την έκδοση διατάγματος που εγκρίνει τη σύστασή του (ΓνμΝΣΚ 3/2011). Συνεπώς πριν από τη δημοσίευση του εν λόγω εγκριτικού διατάγματος η υπέρ του ιδρύματος ταχθείσα περιουσία δεν νοείται ως αντικείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων (βλ. Σημαντήρα Γεν. Αρχαί, εκδ. β', ημιτ. Α'. παρ. 523, σελ. 285, και Αθ. Κρητικό στην ΕρμΑΚ Γεωργιάδη – Σταθόπουλου, υπό άρθρο 108, αριθ. 3 και τις εκεί περαιτέρω παραπομπές), ούτε μπορεί να καταστεί διάδικος σε δικαστήριο, διότι δεν αποτελεί ακόμη ένωση προσώπων, κατά την έννοια των άρθρων 107 ΑΚ και 62 εδ. β' ΚΠολΔ, αλλά θεωρείται στον ενδιάμεσο χρόνο ως σχολάζουσα κληρονομία (ΑΠ 278/1985 ΝοΒ 34. 68, ΕφΑθ 4792/2006 ΕΛΔνη 2009. 551). Και ναι μεν, κατά τη διάταξη του άρθρου 114 ΑΚ, τα κατ' αυτόν τον τρόπο συνιστώμενα

ιδρύματα λογίζονται κατά πλάσμα δικαίου ως υφιστάμενα αναδρομικά από τον θάνατο του ιδρυτή τους, ως προς τα επαγόμενα σε αυτά δικαιώματα και υποχρεώσεις (ΓνμΝΣΚ 206/2014, ΣτΕ 2636/1988 ΝοΒ 1989. 819, Μπαλής Γεν. Αρχαί, παρ. 17 Β. 5 κ.α.), ωστόσο τούτο ισχύει υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι επακολούθησε δημοσίευση του εγκριτικού της σύστασής τους διατάγματος (ΓνμΝΣΚ 76/2004, σελ. 9, πρβλ. ΕφΑθ 1879/2009 ΕπισκΕμπΔ 2009/ ΕΠΟΛ 2010, 388).

18. Από την σαφή γραμματική διατύπωση αλλά και την τελολογική ερμηνεία της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.4182/2013 προκύπτει, ότι ο νομοθέτης θέλησε να υπαγάγει στις ρυθμίσεις του κάθε περιουσιακό στοιχείο, με την ευρύτατη έννοια του όρου, που καταλείπεται για κοινωφελή σκοπό. Περαιτέρω στις διατάξεις του άρθρου 42 του ίδιου νόμου, οι οποίες συμπληρώνονται και από τις διατάξεις του άρθρου 22 παρ. 3 αυτού, ορίζονται ενδεικτικά, αν και σχεδόν εξαντλητικά, οι διαχειριστικές πράξεις που προσιδιάζουν στο σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης καταλειφθείσας περιουσίας και τις οποίες μπορεί να ασκήσει ο εκτελεστής διαθήκης περιουσίας ταχθείσας υπέρ κοινωφελούς σκοπού. Μεταξύ των ενδεικτικά απαριθμούμενων πράξεων είναι και η εκμίσθωση κινητών και ακινήτων, η εν γένει συνομολόγηση συμβάσεων που δεν αντιβαίνουν στο σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας, η διάλυση ή συνέχιση εμπορικής ή βιομηχανικής επιχείρησης, όπως και κάθε άλλη πράξη σχετική με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της περιουσίας. Επίσης, κατόπιν αδείας της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής, ο εκτελεστής έχει την εξουσία να προβεί σε εκποίηση ακινήτων της περιουσίας που κρίνεται αναγκαία για την εκκαθάριση ή την επίτευξη του σκοπού αυτής ή σε μακροχρόνια μίσθωση των ακινήτων της καταλειφθείσας περιουσίας, έως και 50 έτη, υπό τους όρους και κατά την διαδικασία που ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 42 του ν. 4182/13.

19. Ως εκ τούτου, ο αναδεικνυόμενος εκτελεστής διαθήκης, κατ' εφαρμογή και για την εκπλήρωση των σκοπών του ν. 4183/2013, ασκεί δημόσιο λειτουργήμα χωρίς να είναι δημόσιος λειτουργός (ΑΕΔ 2/1996), υπαγόμενος στην εποπτεία και πειθαρχική εξουσία του Υπουργού

Οικονομικών ή του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά τις διακρίσεις του νόμου.

20. Σε αντίθεση με τη γενική ρύθμιση στον ΑΚ του θεσμού του εκτελεστή διαθήκης, οι διαχειριστικές πράξεις του κατά το ν. 4182/2013 εκτελεστή προσδιορίζονται με πληρότητα (πρβλ. άρθρο 42 του ν. 4182/2013, όπως μάλιστα συμπληρώνονται από τις διατάξεις των άρθρων 2020 έως 2027 ΑΚ). Κατά συνέπεια, δεν καταλείπονται, κατ' αρχήν, νομοθετικά κενά που έχουν ανάγκη πλήρωσης με αναλογική εφαρμογή των κανόνων άλλου παρόμοιου θεσμού του ιδιωτικού δικαίου (Λιτζερόπουλο, Κληρονομικών Δίκαιον, τεύχος Β', 1958, § 203 σ. 215-216, Παπαντωνίου, ο.π., παρ. 77 σ. 327-Σταματόπουλο, στον ΑΚ Γεωργιάδη/Σταθόπουλου, άρθρα 2017-2031).

21. Ο εκτελεστής διαθήκης αποκτά εκ του νόμου αντιπροσωπευτική εξουσία με συνέπεια οι πράξεις του, ενόσω δεν υπερβαίνουν το πλαίσιο των εξουσιών του, να γεννούν δικαιώματα και υποχρεώσεις για τον κληρονόμο (ΑΠ 1283/2003 ΕΛΛΔ 46,455). Η διοίκηση των κληρονομιαίων περιουσιακών στοιχείων που ανέθεσε ο διαθέτης στον εκτελεστή, γίνεται αποκλειστικά από αυτόν, δεσμεύει τον κληρονόμο (επί του προκειμένου το υπό σύσταση ίδρυμα) και γεννά προσωπική ευθύνη του εκτελεστή. Έργο του είναι η εκτέλεση των διατάξεων της διαθήκης και, στο πλαίσιο αυτό, έχει δικαίωμα να επιχειρήσει κάθε πράξη, την οποία ρητά επέτρεψε ο διαθέτης ή είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των διατάξεων της διαθήκης.

22. Εφόσον δε στην κληρονομία περιλαμβάνεται εταιρική συμμετοχή, ο εκτελεστής αναλαμβάνει τη διαχείρισή της, και, ειδικότερα επί κεφαλαιουχικών εταιρειών, διαχειρίζεται το μετοχικό κεφάλαιο που κληρονομείται ασκώντας όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μετοχική ιδιότητα, όπως π.χ. δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη συνέλευση των εταίρων, δικαίωμα πληροφόρησης και ελέγχου, δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη κλπ (πρβλ. Γεωργιάδη Επισκ.ΕΔ 2010,320επ, Πάνου ΧρΙΔ 2002,22, Σπυριδάκη, Ρύθμιση θεμάτων εταιρικού δικαίου με διατάξεις τελευταίας βούλησης, ΧρΙΔ ΙΑ/ 2011,3επ., Παπαντωνίου Γνωμοδότηση Αρμ.29, 404, βλ. και Γ Πάνου ΧρΙΔ Β', 22).

23. Περαιτέρω, από τα άρθρα 2, 8β, 13 και 14 του νόμου 2190/1920, προκύπτει, ότι στην ανώνυμη εταιρεία που είναι η κατ' εξοχήν κεφαλαιουχική, η έννομη σχέση που συνδέει καθέναν από τους εταίρους με το νομικό πρόσωπο της εταιρείας, δηλαδή ο εταιρικός δεσμός, εκφράζεται με τον όρο «μετοχή» (άρθρα 2 περ. ε' και 30 παρ. 1 ν. 2190/1920 - βλ. σχετ. Κ. Παμπούκη, Δίκαιο Εμπορικών Εταιρειών, σελ. 39,181).

Επίσης, κατά την παγιωμένη πλέον θέση της νομολογίας και της θεωρίας στην περίπτωση συγκεντρώσεως όλων των μετοχών ανώνυμης εταιρείας στα χέρια ενός μόνον φυσικού ή νομικού προσώπου η εταιρεία δεν λύεται, αλλά εξακολουθεί να λειτουργεί, βάσει των αυτών όπως και οι λοιπές ανώνυμες εταιρίες διατάξεων, με μόνη απόκλιση την υποχρέωση παραστάσεως στις γενικές συνελεύσεις αντιπροσώπου του Υπουργού Εμπορίου ή συμβολαιογράφου (άρθρο 32), και ότι συνεπώς ισχύει και στην μονοπρόσωπη ανώνυμη εταιρεία η θεμελιώδης αρχή της μη ευθύνης του μετόχου για τα χρέη της εταιρείας (πρβλ.ΑΠ Ολ 17/1994, ΕΛΛΔνη 1994, 1263, ΑΠ Ολ 5/1996 ΕΛΛΔνη 1996, 1046 , ΕφΠειρ 111/2017,ΔΕΕ 2017,657 με εκεί παραπομπές).

Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση κατά την οποία το φυσικό πρόσωπο που συγκεντρώνει το σύνολο των μετοχών ανώνυμης εταιρείας είναι, το ίδιο, ο διευθύνων σύμβουλος ή ο διαχειριστής της εταιρείας και την ελέγχει, κατ' αυτόν τον τρόπο τυπικά (ΑΠ Ολ 5/1996 ΕΛΛΔνη 1996, 1046, ΑΠ Ολ 17/1994 ΕΛΛΔνη 1994,1263/ΑρχΝ 1994,646, ΑΠ 309/2009 ΔΕΕ 2009, 804, ΕφΑθ 4717/2004,ΔΕΕ 2004,1161), ενόψει και του ότι το δίκαιο αναγνωρίζει διαφόρων κατηγοριών μονοπρόσωπες κεφαλαιουχικές εταιρείες (ανώνυμη, ναυτική ή περιορισμένης ευθύνης), οι οποίες και διατηρούν την νομική και οικονομική τους αυτοτέλεια, ως νομικά πρόσωπα έναντι του φυσικού προσώπου στο οποίο ανήκουν οι μετοχές ή τα μερίδιά τους (πρβλ. ΕφΠειρ 111/2017,ΔΕΕ 2017,657 με εκεί παραπομπές).

24. Περαιτέρω, με το ν. 2190/1920 δεν καθιερώνονται ασυμβίβαστα με την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ανωνύμου εταιρείας, καθιερώνονται όμως με άλλες διατάξεις της νομοθεσίας. Ειδικότερα για τους δικηγόρους, ο ν. 4194/2013 στο άρθρο 7 ορίζει ότι ο δικηγόρος που αποκτά

την εμπορική ιδιότητα με βάση τον εμπορικό νόμο ή ασκεί έργα ή καθήκοντα διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου, διοικητή, διαχειριστή ή εκπροσώπου σε οποιαδήποτε κεφαλαιουχική ή προσωπική εμπορική επιχείρηση ή κοινοπραξία αποβάλλει αυτοδίκαια την ιδιότητα του δικηγόρου και διαγράφεται από το μητρώο του συλλόγου του οποίου είναι μέλος. Η παράβαση όμως των σχετικών διατάξεων περί ασυμβιβάστου δεν αποτελεί λόγο ακυρότητας του διορισμού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή των αποφάσεων της εταιρείας (βλ. Μούζουλα εις Δικ.ΑΕ, τόμος 3, 2000, αρ.6, Χρ. Λιβαδά, το Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας και οι κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης Η επίδραση του θετικού δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη 2016, σελ 198επ.).

25. Επί του προκειμένου, από το διδόμενο ιστορικό προκύπτει ότι το ξενοδοχείο «ΑΚΤΗ ΚΑΣΤΡΟ» στη Μύρινα της Λήμνου ανήκει στην αποκλειστική κυριότητα της ανωνύμου εταιρείας του ερωτήματος. Σύμφωνα δε με το καταστατικό της η διοίκηση (διαχείριση και διάθεση) της εταιρικής περιουσίας και η εκπροσώπηση της εταιρείας ανήκουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αυτής, που αποφασίζει γενικώς για όλα τα θέματα που την αφορούν, μέσα στο πλαίσιο του εταιρικού σκοπού, εξαιρουμένων μόνον εκείνων των θεμάτων που σύμφωνα με το νόμο ή από το καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΓΣ.

26. Ενόψει των ανωτέρω κατά την κρατήσασα στο Τμήμα γνώμη αρμόδιο να αποφασίσει τη εκμίσθωση του ακινήτου – ξενοδοχείου υπό οποιεσδήποτε προϋποθέσεις, ακόμη και με μακροχρόνια μίσθωση, είναι το ΔΣ της ιδιοκτήτριας ανωνύμου εταιρείας και στο υπ' αριθ. 1 υποερώτημα προσήκει καταφατική απάντηση.

27. Κατά την αληθή έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 42 του ν. 4182/2013, στις κατά τον νόμο διαχειριστικές πράξεις του εκτελεστή συμπεριλαμβάνονται και πράξεις διαχείρισης, οι οποίες δεν αφορούν μεν, αμέσως και ευθέως, στην καταλειφθείσα υπέρ κοινωφελούς σκοπού περιουσία, αναφέρονται όμως σε κατ' ιδίαν περιουσιακά στοιχεία ελεγχόμενα από το συσταθισόμενο ίδρυμα, άρα και από τον εκτελεστή. Επιχείρημα υπέρ της εκδοχής αυτής παρέχει η διατύπωση στην ερμηνευόμενη διάταξη ότι ο

εκτελεστής μπορεί μεταξύ άλλων να συνεχίζει ο ίδιος εμπορική ή βιομηχανική επιχείρηση.

28. Όταν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία δεν μπορεί να εκλαμβάνεται, κατά νομική κυριολεξία, η εταιρεία ως αντικείμενο ιδιοκτησίας, πράγμα που ισχύει μόνο επί πραγμάτων. Εν τούτοις, σε μια ανώνυμη εταιρεία, ως διαθέτουμε προσωπικότητα, ανήκουν κατ' ιδίαν περιουσιακά στοιχεία, στα οποία μπορεί να συμπεριλαμβάνονται και ακίνητα. Ως εκ τούτου, η συνέχιση από τον εκτελεστή εμπορικής επιχείρησης, που λειτουργεί υπό την μορφή ανώνυμης εταιρείας, έχει την έννοια ότι ο εκτελεστής ως διαθέτων το σύνολο, ή τουλάχιστον την πλειοψηφία των μετοχών της δεδομένης ανώνυμης εταιρείας, την ελέγχει διαμέσου των κατ' ιδίαν οργάνων της και με τήρηση των οικείων διατάξεων περί ανωνύμων εταιρειών. Υπό την ως άνω εκδοχή αποτελεί διαχειριστική πράξη του εκτελεστή και η εκ μέρους του τυχόν επιχειρούμενη εκμίσθωση ακινήτου που ανήκει στην ανώνυμη εταιρεία.

Τα παραπάνω συμφωνούν και με τη διατύπωση του διαθέτη, από την οποία προκύπτει η θέλησή του να ταχθούν στην εξυπηρέτηση των σκοπών του υπό σύσταση ιδρύματος και τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, διαμέσου του ελέγχου της που παρέχεται από το σύνολο των καταλειφθεισών μετοχών, τις οποίες ο διαθέτης εκλαμβάνει ότι «...αντιπροσωπεύουν και τίτλους ιδιοκτησίας του ξενοδοχείου ΑΚΤΗ ΚΑΣΤΡΟ».

29. Η εξεταζόμενη εκμίσθωση εμπίπτει στις, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 42 του ν. 4182/2013 και κατά τη θέληση του διαθέτη διαχειριστικές πράξεις, και εφαρμόζονται ως προς αυτήν οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Κοινωφελών Περιουσιών. Επομένως τυγχάνει εφαρμογής μεταξύ άλλων και η παράγραφος 4 του ανωτέρω άρθρου, σύμφωνα με την οποία επιβάλλεται επί μακροχρονίου μισθώσεως η προηγούμενη άδεια του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης και υπό τους όρους που διαλαμβάνονται στο άρθρο 42 και εν γένει στο ν. 4182/2013 και κατά συνέπεια κατά την αυτή ως άνω κρατήσασα άποψη στο υπ' αριθ. 2 υποερώτημα προσήκει καταφατική απάντηση.

30. Καθ' όσον αφορά στο υποερώτημα για τη συμμετοχή της εκτελέστριας στα όργανα της εταιρείας μέσω των εξουσιών που της παρέχουν

οι καταλειφθείσες μετοχές, ήδη επισημάνθηκε ανωτέρω ότι στο εύρος των διαχειριστικών δραστηριοτήτων της εκτελέστριας συμπεριλαμβάνεται ακόμη και η λειτουργία της εταιρείας, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του νόμου περί ανωνύμων εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα, δεν μπορούν εν προκειμένω να περιοριστούν οι παρεχόμενες γενικά από τις μετοχές εξουσίες, προεχόντως διότι δεν υφίσταται τέτοια απαγορευτική διάταξη. Αντιθέτως μάλιστα ο εκτελεστής δικαιούται και οφείλει από το νόμο (άρθρο 42 παρ. 1 πρώτο εδάφιο του ν. 4182/2013) να διενεργεί κάθε πράξη που συνδέεται με τα δικαιώματα της καταλειφθείσας περιουσίας, άρα διενεργεί και κάθε πράξη εξουσίας που απορρέει από τις καταλειφθείσες μετοχές. Η κρίση αυτή δικαιολογείται και ενόψει του χαρακτήρα των υπόψη πράξεων ως πράξεων λειτουργίας της εταιρείας, όπως είναι η ανάδειξη από τη γενική συνέλευση του Διοικητικού Συμβουλίου και η από το τελευταίο καθημερινή δραστηριότητα εν ονόματι της εταιρείας. Άλλωστε, κατά την έννοια του νόμου η απόφαση του αρμοδίου κατά το καταστατικό Διοικητικού Συμβουλίου προς εκμίσθωση συνιστά διαχειριστική πράξη, για την οποία τον πρώτο λόγο έχει η εκτελέστρια. Τυχόν ασυμβίβαστο της ιδιότητας μέλους ΔΣ ανωνύμου εταιρείας και της ειδικότερης ιδιότητας αυτού ως δικηγόρου, που ανέκυψε μετά το διορισμό του ως άνω εκτελεστή, επιφέρει τις έννομες συνέπειες που προβλέπει το άρθρο 7 του Κώδικα Δικηγόρων, αλλά σε αυτές δεν συμπεριλαμβάνεται η ακυρότητα της μη επιτρεπόμενης σε δικηγόρο δραστηριότητας. Εξάλλου, στον ν. 4182/2013 ορίζονται περιοριστικά (άρθρο 18 παρ. 2) οι περιπτώσεις αυτοδίκαιης απώλειας της ιδιότητας του εκτελεστή. Σε αυτές δεν έχει περιληφθεί η μετά τον διορισμό συμμετοχή του εκτελεστή που είναι και δικηγόρος στο Δ.Σ. ελεγχόμενης από τον τελευταίο (ως εκτελεστή) ανώνυμης εταιρείας με οποιαδήποτε ειδικότερη ιδιότητα. Συνεπώς και στο υπ' αριθ. 3 υποερώτημα προσήκει, κατά την κρατήσασα άποψη, καταφατική απάντηση.

31. Μειοψήφησε ο Πρόεδρος του Τμήματος, ο οποίος εξέφρασε την ακόλουθη γνώμη: Κατά το άρθρο 2020 του ΑΚ έργο του εκτελεστή είναι η εκτέλεση των διατάξεων της διαθήκης ενώ κατά το άρθρο 42 του ν. 4182/2013 ο εκτελεστής διενεργεί πράξεις που προσιδιάζουν στο σκοπό της

εκκαθάρισης, οι συμβάσεις που συννομολογεί δεν πρέπει να αντιβαίνουν στο σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας και περαιτέρω δικαιούται να διαλύει ή να συνεχίζει τη λειτουργία εμπορικής ή βιομηχανικής επιχείρησης. Εξ' ετέρου, πρωταρχική θέληση του διαθέτη, όπως προκύπτει από το κείμενο της διαθήκης, είναι η σύσταση ιδρύματος στο οποίο ορίζει να περιέλθει, πλέον άλλων περιουσιακών στοιχείων, το σύνολο των μετοχών της εταιρείας του ερωτήματος. Υπό αυτά τα δεδομένα οι ενέργειες της εκτελέστριας της διαθήκης με τις οποίες ενεργοποιείται επιχείρηση η οποία έχει παύσει να λειτουργεί από 7ετίας και δεσμεύεται περιουσιακό στοιχείο της κληρονομίας επί πεντηκονταετία κείνται εκτός των όρων των προμνησθεισών διατάξεων και παραβιάζουν την σαφώς εκφρασθείσα και συνταγματικώς προστατευόμενη θέληση του διαθέτη. Ανεξαρτήτως αυτών προκύπτει ότι η εκτελέστρια της διαθήκης δια της αναλήψεως στην εταιρεία καθηκόντων διευθύνοντος συμβούλου απέκτησε την ιδιότητα του εμπόρου (ΑΠ 7046/1990, 521/1988) με ότι αυτό συνεπάγεται. Μία εκ των συνεπειών είναι ότι απώλεσε την ιδιότητα του δικηγόρου (άρθρο 7 παρ.1 περ.δ' του ν. 4194/2013), ιδιότητα υπό την οποία διορίστηκε εκτελέστρια της διαθήκης και τίθεται ως εκ τούτου ζήτημα αν εξακολουθεί να ενεργεί νομίμως ως εκτελέστρια. Κατά την ως άνω γνώμη λοιπόν στο υπ' αριθ. 1 υποερώτημα προσήκει αρνητική απάντηση και παρέλκει η απάντηση στα λοιπά υποερωτήματα.

Απάντηση

32. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής: α) Το Διοικητικό Συμβούλιο ανώνυμης εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανήκε στο σύνολό του στους θανόντες, διαθέτες περιουσίας υπέρ κοινωφελούς σκοπού, και συγκεκριμένα για τη σύσταση ιδρύματος, το οποίο μέχρι σήμερα δεν έχει συσταθεί, δύναται να αξιοποιήσει ακίνητο ιδιοκτησίας της εταιρείας με μακροχρόνια εκμίσθωσή του. β) Για την ως άνω εκμίσθωση απαιτείται άδεια του αρμοδίου Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως ασκούντος την εποπτεία εκκαθάρισης κοινωφελών περιουσιών. γ) Η εκτελέστρια της διαθήκης με την ιδιότητά της

ως εκπροσώπου του δικαιούχου του συνόλου των μετοχών της ανωνύμου εταιρείας, μπορεί να αναδειχθεί Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 15/10/2018

Ο Πρόεδρος

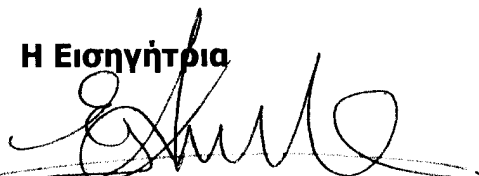

Ανδρέας Χαρλαύτης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Ελένη Κωστάντη

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

